

MOLDOVENI ȘI OTOMANI ÎN TIMPUL LUI ȘTEFAN CEL MARE. COMPLETAREA BIBLIOGRAFIEI*

DAN PRODAN**

În această contribuție completez și actualizez bibliografia¹ referitoare la relațiile complexe, pe multiple planuri, dintre Ștefan cel Mare și turcii otomani, în a doua jumătate a secolului al XV-lea și la începutul celui următor². Au fost catalogate alte 220 de contribuții tematice specifice, publicate în România sau în străinătate în perioada 1929-2007. Dintre acestea amintesc în mod deosebit *monografiile* consacrate lui Ștefan cel Mare³ și celei de-a doua soții a sa, Maria de Mangop⁴. Cele două contribuții fundamentale au acoperit goluri resimțite în istoriografia românească în ultimele decenii.

Rămân valabile precizările metodologice și repartizarea contribuțiilor în categorii tematice-cronologice, formulate anterior⁵:

- I. Izvoare istorice de diferite genuri;
- II. Sinteze, monografii, contribuții cu tematică generală specifică;
- III. Studii, articole, cercetări, contribuții tematice. 1457-1473;
- IV. Studii, articole, cercetări, contribuții tematice. 1473-1486;
- V. Studii, articole, cercetări, contribuții tematice. 1486-1504.

I. Izvoare istorice

— Andreescu, Ștefan, *Izvoare noi cu privire la istoria Mării Negre*, București 2005;

— Andreescu, Ștefan, *Un nou act genevez cu privire la Ștefan cel Mare*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, pp. 133-136;

* Studiu inedit.

** Profesor doctor în istoric, Botoșani.

¹ Dan Prodan, *Relațiile moldo-otomane din vremea lui Ștefan cel Mare în istoriografia românească. I. Izvoare și sinteze istorice*, în vol. *Ștefan cel Mare la cinci secole de la moartea sa*, editat de P. Zahariuc și S. Văcaru, Edit. Alfa, Iași, 2003, pp. 413-427; idem, *Relațiile moldo-otomane din timpul lui Ștefan cel Mare în istoriografia românească. II. Monografii, studii, articole*, în „A.I.I.X.I.”, t. XLI, 2004, Iași, pp. 79-95; idem, *Moldoveni și otomani în timpul lui Ștefan cel Mare. O bibliografie*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 142-191.

² Vczi D. Prodan, *Moldoveni și otomani...*, pp. 142, notele n-relc 1-2.

³ Șt. S. Gorovci, M. M. Szekely, *Princeps Omni Laude Maior. O istorie a lui Ștefan cel Mare*, Sfânta Mănăstire Putna, Edit. Mușatinii, Succava, 2005, 629 p. +59 fig.

⁴ M. M. Szekely, Șt. S. Gorovci, *Maria Asanina Paleologhina. O principesă bizantină pe tronul Moldovei*, Sfânta Mănăstire Putna, Edit. Mușatinii, Succava, 2006, 290 p. +244 fig.

⁵ D. Prodan, *Moldoveni și otomani...*, pp. 142-143, 148, 149, 153, 159, 165, 181, 184, 190.

- Anton –Manea, Cristian, *Podoabele purtate în timpul lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București 2007, pp. 78-88;
- Batarciuc, Paraschiva-Victoria, *Cahle din timpul lui Ștefan cel Mare de la cetatea Suceava*, în „A.T.”, 2000-2001, n-rele 10-11, Cluj, pp. 35-62;
- Bâra, Monica-Buburuzan, Silviu, *Imaginea lui Ștefan cel Mare în cronicile turcești contemporane*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, pp. 108-121;
- Biliarsky, Ivan, *Pismo na sultan Baiazid vtori do kral Matiaș Korvin ot 1487 godu*, în „Ricerche Slavistiche”, XLIV, 1997, pp. 61-93;
- Buzdugan, G.- Luchian, O - Oprescu, G.G., *Monede și bancnote românești*, București, 1977, pp. 78-84;
- Chelaru, Rafael-Dorian, *Correspondența de limbă latină a domnitorului Ștefan cel Mare – strategie de comunicare*, în „R.A.”, an LXVI, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 129-138;
- Chirtoagă, Ion, *Cetatea Smil (Ismail)*, în „D.R.”, II, 1995, n-r 2, Chișinău, pp. 104-116;
- Chirtoagă, Ion, *Suceava*, în „D.R.”, VIII, 2001, n-r 2, Chișinău, pp. 7-19;
- Chirtoagă, Ion, *Târgul și Cetatea Neamțului*, în „D.R.”, IX, 2002, Chișinău, nr. 3, pp. 41-53;
- Colea, Maria, *Statuia lui Ștefan cel Mare de la Chișinău în refugiu la Vaslui. Mărturii documentare*, în „R.A.”, LXVI, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 138-151;
- *Cronica Moldovei de la Cracovia, secolul XIII-începutul secolului XVII*, textul inedit al unui autor polon anonim, studiu introductiv, ediție și note bibliografice de Constantin Rezachevici, Edit. Merona, București, 2006, pp. 106-113;
- Cristea, Ovidiu, *Ștefan cel Mare în sursele venețiene: câteva considerații*, în „An.P.”, I, 2005, pp. 101-113;
- Denize, Eugen, *Ștefan cel Mare în I Diarii lui Marino Sanudo*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, București, pp. 137-151, în „L.R.”, 2004, n-rele 4-6, Chișinău, pp. 27-40;
- Diaconescu, Marius-Érszegi, Géza, *Documenta, quibus Hungariae, Valachiae et Moldovae relationes melius illustrantur (1417-1484)* în „Mediaevalia Transilvanica”, II, 1998, n-r 2, Satu Mare;
- Eșanu, Andrei - Eșanu, Valentina, *Interpretări pe marginea unor lacune din documentele lui Ștefan cel Mare*, în „R.I.Mold.”, 2000, n-rele 3-4, Chișinău, pp. 70-73;
- Eșanu, Andrei, *O cronică necunoscută din timpul domniei lui Ștefan cel Mare (Letopisețul slavo-român Hilindar)*, în „Cugetul”, 2004, n-r 2, Chișinău, pp.6-13;
- Eșanu, Andrei, *O ctitorie necunoscută a lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Omagiu lui Virgil. Cândea la 75 de ani*, vol. I., București, 2002, pp. 215-232;
- Gertsen, A. G., *Po povodu novoj publicaiii tureškogo istocinika o zavoevanii Krîma (Cu privire la o nouă editare a izvorului istoric otoman despre cucerirea Crimeii)*, în „Materiali po Arheologii, Istorii i Etnografii Tavrii”, VIII, 2001, pp. 366-387;

- Gheorghiu, T.O., *Elemente de structură și morfologie urbană românească extracarpatică la cumpăna secolelor XV și XVI (cazul Moldovei lui Ștefan cel Mare)*, în „H.U.”, XII, 2004, n-rele 1-2, Sibiu – București, pp. 31-52;
- Gheorghiu, T.O., *Suceava medievală – geneză și evoluție până în prima parte a sec. al XVI-lea. Elemente morfo-structurale*, în „H.U.”, XII, 2004, nr. 1-2, 67-94;
- Gorovei, Ștefan S., *Feudele ardelenale ale lui Ștefan cel Mare. Observații pe marginea izvoarelor*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp.123-132;
- Gorovei, Ștefan S., *Stemele lui Ștefan cel Mare de la Cetatea Albă*, în „S.M.I.M.”, XXIII, 2005, București, pp. 215-226;
- Gorovei, Ștefan S., *Titlurile lui Ștefan cel Mare. Tradiție diplomatică și vocabular politic*, în „S.M.I.M.”, XXIII, 2005, București, pp. 23-41;
- Grecu, Alexandru (= P. P. Panaitescu), *Ștefan cel Mare văzut de o cronică rusească*, în „S.R.dl.”, V, 1952, n-r 1, București;
- Haibullea, N., *Novii turefky istocinik po istorii Krîma (Un nou izvor istoric otoman referitor la istoria Crimeii)*, în „Materialî po Arheologhii, Istoriei i Etnografii Tavrii”, VIII, 2001, pp. 355-365;
- Hău, Florin, *Din nou despre biserica veche de la Volovăț-jud. Suceava (unele considerații referitoare la planimetria monumentului)*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 284-291;
- Ifrim, Maricica, *Ștefan cel Mare și epoca sa în documente de arhivă*, în „R.A.”, an LXVI, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 159-164;
- Ittu, Constantin, *Rădăcinile religioase ale crinilor heraldici din stema personală a lui Ștefan cel Mare*, în „Sargetia”, 28-29, 1999-2000, n-r 1, Deva, pp. 279-289;
- König, Carol, *Armamentul din dotarea oastei Moldovei în timpul domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504)*, în „R.M.”, X4, 2004, nr. 3, București, pp. 45-52;
- Langu Sorin, *Considerații asupra tezaurilor încheiate în timpul domniei lui Ștefan cel Mare*, în „Danubius”, XXII, 2004, Galați, pp. 15-19;
- Ligor, Alexandru, *Scrituri de acte din Moldova lui Ștefan cel Mare și Sfânt*, în „Biblioteca”, an XV, 2004, n-r 3, București, pp. 85-87;
- Matei, Călin T., *Sfânta Mănăstire Putna a lui Ștefan cel Mare*, Edit. Almarom, Râmnicu Vâlcea, 2004, 42 p.;
- Mihăilă, Gheorghe, *Letopisețul lui Ștefan cel Mare*, în „Academica”, an XIV, 2004, n-r 29, București, pp. 33-36.
- Mitrea, Ioan, *Statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare și Sfânt din Bacău*, 2004, Bacău, 18 p.;
- Nacker, Liborius, *Tagebuch über der Krigszug der Hochmeisters Johann von Preussen gegen die Turken im Jahre 1497*, în vol. *Scriptores Rerum Prussicarum*, V, Leipzig, 1874;
- Năsturel, Petre S., *Steagul „de luptă” al lui Ștefan cel Mare: prapur bisericesc ori prapur de icoană ?*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 47-52;

- Nehring, Karl, *Quellen zur ungarischen Aussenpolitik in der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts*, I, în „Lévélári Közlemények”, I, 1976, Budapesth;
- Oberländer-Târnoveanu, Ernest, *Componenta pontică în circulația monetară moldovenească din vremea lui Ștefan cel Mare*, în „R.M.”, XL, 2004, nr. 3, pp. 63-85;
- Oberländer-Târnoveanu, Ernest, *Emisiuni monetare, circulație monetară și politică în Moldova domniei lui Ștefan cel Mare-observații pe marginea rolului emisiunilor locale*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 48-77;
- Oberländer-Târnoveanu, Ernest, *Zlotul „românesc” sau „moldovenesc” – o monedă de cont de tradiție bizantino-balcanică din Moldova secolelor XV-XVI*, în „C.N.”, VIII, 2002, București, pp. 223-246;
- Obreschov, Vesko, *Crónica osmanli anónima de 897 H. / 1491-1492*, în vol. *Enjeux politiques, économique et militaires en mer Noire (XIVe – XXIe)*, 2007, pp. 481-486;
- Păltănea, Paul, *Peceți ștefanieni la Dunărea de Jos*, Edit. Episcopiei Dunării de Jos, 2004, 288 p.;
- Pârvan, Katiușa, *Contribuții la cunoașterea monedelor lui Ștefan cel Mare (tezaurul de la Sulița Nouă)*, în „R.M.”, XL, 2004, nr. 3, București, pp. 52-62;
- Pop, Ioan-Aurel, *Dalla crociata alla pace: documenti veneziani riguardanti i rapporti tra le potenze cristiane e l'Impero Ottomano, all'inizio del XVI secolo*, în vol. *L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e dei rapporti culturali*, a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi e Andreea Piccardi, Brăila-Venezia, 2004;
- Postică, Gheorghe, *Orheiul Vechi: cercetări arheologice*, 1996-2001, Iași, 2006;
- Rezachevici, Constantin, *Spada lui Ștefan la Constantinopol ?*, în „R.I.M.”, 2004, nr. 3, pp. 25-33;
- Satco, Emil, *Ștefan cel Mare și Sfânt. Mari aniversări 1504-2004. Documente*, Suceava, 2004, 64 p.;
- Șesan, Dragoș, *Ctitoriile lui Ștefan cel Mare în documente*, A.N.R., București, 2004, 129 p. + il.;
- *Ștefan cel Mare 500. Album de documente*, autori: C. M. Lungu, M. D. Ciucă, S. Vătafu-Găitan, M. Comănescu, Edit. A.N.R., București, 2004;
- Thurocz, Johannes, *Chronica Hungarorum, I. Textus*, ediderunt Elisabeth Galántai et Julius Kristó, Budapesta, 1985; *II. Commentarii, 2. Ab anno 1301 usque ad annum 1487*, composuit Elémér Mályusz, adiuvante Julio Kristó, Budapesta, 1988;
- Văcaru, Silviu, *Scribi în cancelaria domnească a lui Ștefan cel mare*, în „L.R.”, 2004, n-rele 4-6, Chișinău, pp. 90-100;
- Vasiliev, V.V., *Jorg von Nüremberg, a Writer Contemporary with the Fall of Constantinople (1453)*, în „Byzantion”, X, 1935;
- Vasiliu Virginie, *Sur la seigneurie de „Tedor” en Crimée an XVe siècle, à l'occasion d'un nouveau document*, în „Mélanges de l'École Roumaine en France”, 1929, I-e partie, Paris;
- Veress, Andrei, *Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei și Țării Românești*, vol. IV, București, 1932;

II. Sinteze, monografii, contribuții cu tematică generală

- Adăniloaie, Nichita, *Comemorarea lui Ștefan cel Mare în 1904*, în „S.A.I.”, LXIX, 2004, București, pp. 31-46;
- Adăniloaie, Nichita, *Spiru Haret – inițiatorul și organizatorul comemorării lui Ștefan cel Mare în 1904*, în „R.I.”, XV, 2004, n-rele 3-4, București, pp. 11-24;
- Alef, Gustave, *The origins of Muscovite Autocracy. The Age of Ivan IIIrd*, Berlin, 1986;
- *Altfel despre Ștefan cel Mare*, coordonatori Alexandru Elian, André Scrima, M. M. Székely, texte de Anca Manolescu, Șt. S. Gorovei, Dumitru Năstase, Sorin Dumitrescu, Ovidiu Cristea, Ovidiu Moldovan, Ioan Olar, Edit. Anastasia, București, 2004, 293 p.;
- Alzati, Cesare, *Ierusalim, Roma, Bizanț, Translațiile unui ideal*, în vol. *Tentația istoriei. In memoria profesorului Pompiliu Teodor*, coord. N. Bocșan, O. Ghitta, D. Radoslav, Cluj-Napoca, 2003;
- Andreescu, Ștefan, *Moldavia's Pontic Policy: Stephen The Great and „Illice” Castle*, în „Il Mar Nero”, III, 1997-1998, Roma, pp. 178-187;
- Andreescu, Ștefan, *Note despre cetatea Chilia*, în „Pontica”, an XXXII, 1999, Constanța, pp. 225-232;
- Andreescu, Ștefan, *Ștefan cel Mare – coordonate de strategie pontică*, în „R.dI.”, XXXV, 1982, n-rele 5-6, București;
- Andrei, Luminița, *De la Arthur la Ștefan cel Mare. Destinul miturilor și legendelor despre regi la britanici și români*, Iași, 2004;
- Bacumenco, L., *Ținutul Orheiului în secolele XV-XVI*, Iași, 2006;
- Barbu, Daniel, *Byzance, Rome et les Rommains. Essais sur les production politique de la foi an Moyen Âge*, Bucharest, 1998;
- Bârnea, P.P., *Orașul medieval în Moldova (secolul XV–primul sfert al secolului XVI)*, Chișinău, 1997;
- Batariuc, Paraschiva, Victoria-Setnic, Eduard, *Cahle inedite de la Botoșani*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 256-267;
- Bazilevici, K. V., *Politica externă a statului centralizat rus în a doua jumătate a secolului al XV-lea*, București, 1955;
- Bejenariu, Ionel, *Ștefan cel Mare și Botoșanii*, Edit. Agata, Botoșani, 2004, 26 p.;
- Berindei, D., Ștefănescu, Șt., Denize, E., Zbughea, Gh., Țugui, P., 2004: *Anul omagial Ștefan cel Mare*, în „D.I.”, an IX, 2004, n-r 7, București, pp. 1-18;
- Bezviconi, G., *Contribuții la istoria relațiilor româno-ruse*, București, 1962;
- Biscop, Marian, *Die politische Diplomatie in der zweiten Hälfte des 15. und in den Anfängen des 16. Jahrhunderts*, în „J.G.O.”, XVI, 1978;
- Botezatu, Daniel, *Repere ale întemeierii Botoșanilor: Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, Petru Rareș*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 239-255;

- Burac, Constantin, *Așezările Țării Moldovei din epoca lui Ștefan cel Mare*, Edit. M.A.I., București, 2004, 423 p.;
- Burac, Constantin, *Așezările Țării Moldovei din epoca lui Ștefan cel Mare*, București, 2004;
- Căndea, Ionel, *Cetatea Albă în istoriografia românească din secolul al XIX-lea*, în vol. *Arta istoriei. Istoria artei*, București, 2004, pp. 273-282;
- Căndea, Ionel, *Edificii religioase la Cetatea Albă și Cetatea Sucevei (secolele XIV-XV)*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, București, pp. 117-124;
- Cazacu, Matei, *A propos de l'expansion polono-lituanienne au nord de la mer Noire aux XIVe-XVe siècles*, în vol. *Passé turco-tatar, présent soviétique. Études offertes à Alexandre Bennigsen*, Louvain – Paris, 1986;
- Chiper, Mihai, *Ștefan cel mare în memoria generației pașoptiste*, în „A.I.I.X.I.”, XLI, 2004, Iași, pp. 1-20;
- Chiricheș, Coriolan–Cornaci, Mihai, *Ștefan cel Mare și Sfânt. Emisiuni numismatice din anul 2004*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 268-281;
- Ciobanu, Tiberiu, *Mari victorii ale oștilor române conduse de Ștefan cel Mare*, în „Columna”, V, 2004, n-rele 17-18, Timișoara, pp. 7-12;
- Ciocan, Rodica, *Contribuții la studiul relațiilor lui Ștefan cel Mare cu Ivan III*, în vol. „Studii și comentarii de istorie și lingvistică”, București, 1947;
- Ciocoșei, Mihaela Elena, *Viziunea lui Dimitrie Cantemir despre monarhul din perioada Renașterii. Studiu de caz: Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 122-142;
- Ciută, Ioan, *Politica lui Ștefan cel Mare privind întărirea autorității centrale domnești*, în „Carpica”, XXXI, 2002, Bacău, pp. 143-146;
- Cocârlă, P.S., *Târgurile sau orașele Moldovei în epoca medievală (secolele XV-XVIII)*, Chișinău, 1991;
- Crăiescu, Constantin, *Vitejii lui Ștefan cel Mare*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 53-60;
- Cristea, Ovidiu, *Note sur le rapport entre le prince et „l'homme saint” dans les Pays Roumains. La rencontre d'Etienne le Grand avec Daniel l'Ermite*, în vol. *L'Empereur hagiographe*, Bucarest, 2001, pp. 177-185; varianta în limba română, în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt 1504-2004*, Putna, 2003, pp. 192-198;
- Cristea, Ovidiu, *Ștefan cel Mare și Daniil Sisastrul. Notă asupra relației dintre prinț și omul sfânt în Țările Române*, în vol. *Altfel despre Ștefan cel Mare*, Edit. Anastasia, București, 2004, pp. 287-293;
- Denize, Eugen, *Lumea în a doua jumătate a secolului al XV-lea și Moldova lui Ștefan cel Mare*, în „D.R.”, 2004, n-rele 1-2, București, Chișinău, pp. 22-32;
- Denize, Eugen, *Semnificația haraciului în relațiile moldo-otomane din vremea lui Ștefan cel Mare. Câteva considerații*, în „S.M.I.M.”, XXIII, 2005, București, pp. 227-239;
- Denize, Eugen, *Țările Române în relațiile internaționale. Secolele XV-XVI (vezi Epoca lui Ștefan cel Mare)*, Edit. Dorul, Aalborg, Danemarca, 1999, 205 p.;

- Dragnev, Demir-Cașu, Igor-Dragnev, Emil-Pârlariuc, Virgil, *Ștefan cel Mare și Sfânt în contextul epocii sale și al posterității*, Edit. Civitas, Chișinău, 2004, 207 p.;
- Elekes, Lajos, *Nagy István moldovai vajda politikája és Mátyás király (The Policy of Stephen the Great, Prince of Moldavia, and King Mathias)*, Budapest, 1937;
- *Enjeux politiques, économiques et militaires en mer Noire (XIVe-XXIe siècles). Etudes à la mémoire de Mihail Guboglu*, sous la direction de F. Bilici, I. Căndea, A. Popescu, Éditions Istros, Braïla, 2007, 763 p. (vezi pp. 140-170, 363-390, 481-486);
- Eșanu, Andrei, *Ștefan cel Mare și epoca sa. 500 de ani de la trecerea în nemurire*, în „Tyrageția”, XIII, 2004, Chișinău, pp. 3-15;
- Eșanu, Andrei, *Ștefan cel Mare și epoca sa. 500 de la trecerea în nemurire*, în „Tyrageția”, XIII, 2004, Chișinău, pp. 3-15;
- Eșanu, Andrei, *Vlaicu pârcălab – unchiul lui Ștefan cel Mare*, Edit. Prut Internațional, Chișinău, 2001, 108 p.;
- Eșanu, Andrei-Eșanu, Valentina, *Epoca lui Ștefan cel Mare. Oameni, destine și fapte*, Edit. Institutului Cultural Român, București, 2004, 600 p.;
- Eșanu, Andrei-Eșanu, Valentina, *Pârcălabii de Hotin, în domnia lui Ștefan cel Mare*, în „Cugetul”, 2003, n-r 3, Chișinău, pp. 14-17;
- Eșanu, Andrei-Eșanu, Valentina, *Ștefan cel Mare – ctitorul primei biserici din piatră de la Căpriana*, în „Arta”, 2002, Chișinău, pp. 25-30;
- Eșanu, Andrei-Eșanu, Valentina, *Ștefan cel Mare și Mănăstirea Căpriana*, în „Sud-Est”, 2001, nr 3, Chișinău, pp. 124-140.
- Eșanu, Valentina, *Pârcălabii de Orhei în epoca lui Ștefan cel Mare*, în „D.R.”, IX, 2002, nr. 1, București-Chișinău, pp. 9-15;
- **Familiele boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică**, coordonator Mihai Dinu Sturdza, București, Edit. Simetria, 2004, 670 p.;
- Fenyvesi, László, *Magyar-török diplomáciai kapcsolatok Mátyás. Király haláláig [Relations diplomatiques turco – hongroises jusqu'à la mort du roi Matthias]*, în „Hadtörténelmi Közlemények”, 103, 1990, Budapest;
- Filitti, J.C., *Marie Paléologue (+1477), épouse d'Etienne le Grand, prince de Moldavie*, Bucarest, 1937;
- Floareș, D., *Fortificațiile Țării Moldovei în secolele XIV-XVII*, Iași, 2005;
- Fráknói, Vilmos, *Mátyás király magyar diplomatái. XX. Mátyás király követei keleten (Diplomates hongrois du roi Matthias à l'est)*, în „Századok”, 33, 1899;
- Gaiță, Alexandru, *Ștefan cel Mare la curbura Carpaților*, în „Acta Bacoviensis”. Anuarul Arhivelor Naționale- D.J. Bacău, I, 2006, Bacău, pp. 134-143;
- Gâscă, Alexandru, *Din viața voievozilor noștri: Familia lui Ștefan cel Mare*, în „S.A.I.”, LXVIII, 2004, București, pp. 47-52;
- Gonța, Gheorghe, *Viața politică a Țării Moldovei în epoca domniei lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi (Relațiile internaționale și mișcarea de eliberare în contextul*

- politicii otomane în a doua jumătate a secolului al XV-lea – secolul al XVI-lea*), Edit. Cart-didact, Chișinău, 2004, 236 p.;
- Gorovei, Ștefan S.–Szekély, Maria Magdalena, *Les emblèmes impériaux de la princesse Marie Assanine Paléologueine*, în „E.B.P.B.”, V, 2006, București, pp. 49-87;
- Gorovei, Ștefan S.–Szekely, Maria Magdalena, *Princeps Omni Laude Maior. O istorie a lui Ștefan cel Mare*, carte tipărită cu binecuvântarea I.P.S. Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, Sfânta Mănăstire Putna, Editura Mușatinii, 2005, 629 p. + 59 fig.;
- Halic, Bogdan-Alexandru, *Politica de securitate a Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare. Puncte de vedere*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 89-107;
- Hoensch, Jörg, K., *Mathias Corvinus. Diplomat, Feeldherr und Mäzen*, Graz-Wien-Köln-Styria, 1998, 328 p.;
- Husar, Alexandru, «*Poarta Creștinătății*» [-Țara Moldovei lui Ștefan cel Mare] în vol. *Ștefan cel Mare la cinci secole de la moartea sa*, volum editat de Petronel Zahariuc și Silviu Văcaru, cuvânt înainte de Alexandru Zub, Edit. Alfa, Iași, 2003, pp. 309-316;
- Ifrim, Maricica, *Ștefan cel Mare: ipostaze ale puterii domnești*, în „R.A.”, an LXVI, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 120-128;
- Josanu, Vitalie, *Importanța Cetății Albe pentru Țara Moldovei. Câteva însemnări*, în „Studii de istorie veche și medievală”, 2004, Chișinău, pp. 222-227;
- Joudiou, Benoît, *La règne d'Etienne le Grand et la succession: une perspective idéologique*, în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt. Atlet al credinței creștine*, Sfânta Mănăstire Putna, 2004, Edit. Mușatinii, Suceava, pp. 415-428;
- Kitsikis, Dimitri, *L'Empire ottoman*, Paris, Paris, 1994 (sultanatele lui Mehmed II și Baiazid II);
- Lazăr, Silvia, *O controversată problemă de geografie istorică: localizarea Chilie și câteva noi informații documentare venețiene privitoare la cucerirea cetății moldovene de către otomani*, în „Erasmus”, 2002, n-r 13, București, pp. 102-106;
- Lefter, Lucian-Valeriu, *Boieri și „domenii” în ținutul Vaslui înainte și în vremea lui Ștefan cel Mare*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 61-68;
- Luca, Gavril-Dumitroaie, Gheorghe, *Cetatea Neamț. Monografie*, Edit. Constantin Mătasă, Piatra Neamț, 2000, 120 p.;
- Lucinescu, Dan, *Ștefan cel Mare și Sfânt*, ediția a II-a, Edit. Fides, Iași, 2002, 272 p.;
- Manole, Gică, *Ștefan cel Mare. 1457-1504*, ediția a II-a, Edit. Corint, București, 2008;
- *Marea Neagră de la „lacul bizantin” la provocările secolului XXI*. Culegere de studii, coord. General-maior (r) d-r Mihail E. Ionescu, Edit. Militară, București, 2006, 464 p. + 42 fig., pp. 96-118;
- Micle, Veniamin, *Sfântul Ștefan cel Mare, voievodul Moldovei (1504-2004)*, Sfânta Mănăstire Bistrița, Eparhia Râmnicului, 2004, 30 p.;
- Minea, Ilie, *În legătură cu Maria de Mangop*, în „C.I.”, V-VII, 1929-1931, Iași;

- Mirgaleev, J.M., *Politiceskaia istorija Zolotoy Ordī, perioda pravlenija Toktamiș-Hana (Istoria politică a Hoardei de Aur, în perioada conducerii lui Toktamiș-Han)*, Kazan, 2003.
- Mischevca, Vlad, *Ștefan cel Mare și Sfântul Munte Athos*, în „L.R.”, 2004, n-rele 4-6, Chișinău, pp. 66-77;
- Moșneagu, Marian, *Politica navală a Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „R.I.M.”, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 52-55;
- Murgescu, Bogdan, *Ștefan cel Mare – 2004. Câteva reflecții la 500 de ani de la moartea domnitorului*, în „A.M.S.”, IV, 2005, pp. 132-141;
- Năstase, Dumitru, *Ideea imperială în Țările Române, Geneza și evoluția ei în raport cu vechea artă românească (secolele XIV-XVI)*, Atena, 1972;
- Nicolae, Eugen, *Invazia asprilor otomani și riposta lui Ștefan cel Mare: emisiunile moldovenești de tip otoman*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 124-131;
- Nițu, Florentina, *Societatea moldovenească în timpul lui Ștefan cel Mare și evoluțiile economice europene. Prețul satelor în a doua jumătate a secolului al XV-lea*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 30-41;
- Oberländer-Târnoveanu, Ernest, *Componenta pontică în circulația monetară moldovenească din vremea lui Ștefan cel Mare*, în „R.M.”, XL, 2004, nr. 3, pp. 63-85;
- Pál, Fodor, *The Simurg and the Dragon. The Ottoman Empire and Hungary (1390-1533)*, în vol. *Fight against the Turk in the Central-Europe in the First Half of the 16th Century*, ed. Zambori Istvan, Budapest, 2004, pp. 9-36;
- Papp, Sándor, *Cristian Vassals on the Northvest Border of the Ottoman Empire*, in *The Turcs*, t.3, *Ottomans*, Ankara, Y.T.Y., 2002, pp 744-753; variantă în limba maghiară, în „Aetas”, 17, 2002, nr. 1, Budapest, pp. 67-96;
- Papp, Sándor, *Hungary and the Ottoman Empire (from the Begining to 1540)*, în vol. *Fight against the Turk in the Central-Europe in the First Half of the 16th Century*, ed. Zambori Istvan, Budapest, 2004, pp. 37-90;
- Papp, Sándor, *Ștefan cel Mare, le roi Mattias et l'Empire ottoman*, în vol. *Enjeux politiques, économique et militaires en mer Noire (XIVe – XXIe)*, 2007, pp. 363-390;
- Paradais, Claudiu, *În căutarea comorilor lui Ștefan cel Mare*, în „Cugetul”, 2004, n-r 3, Chișinău, pp. 5-15;
- Păcurariu, Mircea, *Ștefan cel Mare – ctitor de lăcașuri sfinte*, în „Academica”, an XIV, 2004, n-r 23, București, pp. 5-8;
- Pecican, Ovidiu, *Sânge și trandafiri. Cultură ero(t)ică în epoca ștefaniană*, Edit. Cartier istoric, Chișinău, 2005, 208 p.;
- Pilat, Liviu, *Biserică și putere în Moldova în a doua jumătate a secolului al XV-lea*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 133-149;
- Pilat, Liviu, *Cultul Sfintei Cruci în vremea lui Ștefan cel Mare*, în „An.P.” I, 2005, nr I, Putna, pp. 5-15;
- Pilat, Liviu, *Mesianism și escatologie în imaginarul epocii lui Ștefan cel Mare în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, București, pp. 101-116;*

- Pilat, Liviu, *Modelul constantinian și imaginarul epocii lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt. 1504-2004. Atlet al credinței creștine*, Sfânta Mănăstire Putna, 2004, Edit. Mușatinii, pp. 429-444;
- Pintilescu, Florin, *Religie și artă în Moldova lui Ștefan cel Mare. Simbolismul iconografic*, în vol. *Confesiune și cultură în Evul Mediu. In honorem Ion Toderășcu*, Iași, 2004, pp. 211-218;
- Pippidi, Andrei, *Lucruri noi despre Ștefan cel Mare*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 79-91;
- Piticar, Gruie, *Ștefan cel Mare în literatura română*, în „Zargidava”, 2004, n-r 3, Bacău, pp. 15-23;
- Pop, I.A., *Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „A.M.N.”, XXXI, 1994, n-r 2, Cluj-Napoca; reeditat în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt. 1504-2004. Portret în istorie*, Sfânta Mănăstire Putna, 2003, Edit. Mușatinii, Suceava, pp. 420-434;
- Pop, Ioan-Aurel, *Creștinătatea europeană între cruciadă și pace: rolul rezervat celor două „Valahii” la începutul secolului al XVI-lea*, în vol. *omagial Confesiune și cultură în Evul Mediu. In honorem Ion Toderășcu*, Iași, 2004;
- Pop, Ioan-Aurel, *Relations entre le Transylvanie et la Moldavie à l'époque d'Etienne le Grand*, în „T.R.”, XIII, 2004, n-o 2, Cluj, pp. 20-34;
- Pop, Marin, *Considerații privind personalitatea lui Ștefan cel Mare și modul cum a fost ea percepută și comemorată de către posteritate*, în „Silvania”, III, 2004, n-rele 1-4, Zalău, pp. 22-30;
- Popa, Anghel, *Sărbătorile naționale de la Putna*, Câmpulung Moldovenesc, 2004, 222 p.;
- Popescu, Anca, *La mer Noire ottomane: mare clausum ? mare apertum ?*, în vol. *Enjeux politiques, économiques et militaires en mer Noire (XIVe – XXIe siècles)*, 2007, pp. 141-170;
- Popescu, Anca, *Regim vamal și dominație politică: Chilia și Cetatea Albă în secolul al XV-lea*, în „R.I.”, XV, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 207-214;
- Porumb Marius, *Ștefan cel Mare și Transilvania*, în „Tribuna”, III, 2004, n-r 45, Cluj, pp. 3, 14; în „T.R.”, XIII, 2004, n-r 2, Cluj, pp. 13-19 (în limba engleză);
- Porumb, Marius, *Ștefan cel Mare și Transilvania. Legături culturale și artistice moldo-transilvane în secolele XV-XVI*, în „L.R.”, 2004, n-rele 4-6, Chișinău, pp. 78-83; Cluj, Centrul de Studii Transilvane, 2004, 123 p.;
- Postică, Gheorghe, *Cetatea Orheiului în strategia lui Ștefan cel Mare*, în „Tyrageția”. *Istorie. Muzeologie*, s.n., XVI, vol. I/2, 2007, Chișinău, pp. 9-16;
- Prodan, Dan, *Moldoveni și otomani în timpul lui Ștefan cel Mare. O bibliografie*, în „A.M.S.”, IV, 2005, Botoșani, pp. 142-191;
- Purdelea, Cosmin, *Relațiile diplomatice ale Moldovei cu Polonia și Ungaria în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „Columna”, V, 2004, n-rele, 17-18, Timișoara, pp. 16-19;
- Reindl, Hedda, *Männer um Bayezid. Eine prosopographische Studie über die Epoche Sultan Bayezids II (1481-1512)*, Berlin, 1983;

- Rezachievi, Constantin, *Ștefan cel Mare (1457, aprilie 12 – 1504, iulie 2)*, în „Cugetul”, 2004, n-r 1, Chișinău, pp. 27-33;
- Ruzé, Alain, *Etienne le Grand, défenseur de la Chrétinité et «Athlète du Christ»*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 9-29;
- Simion, Eugen (coord.), *Ștefan cel Mare – 500*, în „Academica”, XIV, 2004, n-r 25, București, pp. 3-29;
- Simon, Alexandru, *Stephen the Great and his Involvement in Transylvania*, în „T.R.”, XIII, 2004, n-o 2, Cluj, pp. 35-53;
- Stoian, Radu Zamfir, *Personalitatea lui Ștefan Voievod în timpul vieții și după trecerea spre cele veșnice*, în „Acta Bacoviensis”. Anuarul A. N. – D.J. Bacău, I, 2006, pp. 162-167;
- Szekely, Maria Magdalena, *Mănăstire Putna – loc de memorie*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, pp. 73-101;
- Székely, Maria Magdalena, *Ștefan cel Mare și cultul Sfintei Cruci*, în „An.P.”, I, 2005, n-r 1, Putna, pp. 17-34;
- Szekely, Maria Magdalena, *Ștefan cel Mare și sfârșitul lumii*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2003, București, pp. 271-278;
- Szekely, Maria Magdalena–Gorovei, Șt. S., *Gesturile puterii la Ștefan cel Mare*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 93-99;
- Szekely, Maria Magdalena–Gorovei, Șt. S., *Nepoții lui Ștefan cel Mare*, în „A.G.”, V, 1998, n-rele 1-2, Iași, pp. 107-123;
- Székely, Maria Magdalena–Gorovei, Ștefan S., *Maria Asanina Paleologhina. O prințesă bizantină pe tronul Moldovei*, Sfânta Mănăstire Putna, 2006, Edit. Mușatinii, 290 p. + 244 fig.;
- *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei (500 de ani de la trecerea în eternitate). Referate și comunicări*, Chișinău, 2005;
- *Ștefan cel Mare și epoca sa*, Culegere de studii, coordonator: Tudor Teoteoi, Edit. Universității din București, 2007, 215 p.;
- *Ștefan cel Mare și Sfânt – 500. Evocări băcăuane*, editat de Jean Ciută, Lăcrămia Marin-Stratulat, Grigore Codrescu, Marius Alexandru Istina, Edit. Conexiuni, Bacău, 2004, 200 p.;
- *Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria băcăuanilor*, volum îngrijit de Ioan Mitrea, Alexandru Artimon, Edit. Conexiuni, Bacău, 2004, 272 p.;
- *Ștefan cel Mare, ctitor al lăcașurilor sfinte*, Edit. Reprograph, Craiova, 2003, 44 p.;
- Tardy, Lajos, *Régi magyar követjárások Keleten [Légations anciennes hongroises à l'est]*, Budapeșt, „A.K.K.C.R”, 1983, pp. 35-62;
- Tătar, Octavian, „Păgânul” în mentalitatea românilor din principatele române în secolele XV-XVII, în vol. *Interetnicitate în Europa Centrală și de Est*, Arad, 2002, pp. 197-208;
- Teoteoi, Tudor, *Étienne le Grand, prince souverain, et ses rapports avec le culte des saints militaires*, în „E.B.P.B.”, V, 2006, Bucarest, pp. 89-116;

- Teoteoi, Tudor, *Ștefan cel Mare între tradiția bizantină și cea apuseană*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 145-202;
- Theodorescu, Răzvan–Solcanu, Ion–Sinigalia, Tereza, *Artă și civilizație în timpul lui Ștefan cel Mare*, Edit. Coresi SA, București, 2004, 120 p.;
- Tomescu, Vasile, *Muzica în spațiul românesc în epoca lui Ștefan cel Mare*, în „Academica”, XIV, 2004, n-r 24, București, pp. 14-17;
- Tomescu, Vasile, *Ștefan cel Mare evocat în arta sonoră*, în „Academica”, XIV, 2004, n-r 23, București, pp. 9-12;
- Țiplic, Ioan Marian, *Breslele producătorilor de arme din Sibiu, Brașov și Cluj (sec. XIV-XVI)*, Sibiu, 2001, 167 p.;
- Țurcanu, Ion, *Factorul religios în politica externă a lui Ștefan cel Mare*, în „R.I.M.”, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 37-46;
- Țurcanu, Ion, *Ștefan cel Mare, ctitor de țară și creator de cultură în „Cugetul”*, 2004, n-r 2, Chișinău, pp. 18-26;
- Țurcanu, Ion, *Ștefan cel Mare. Mică enciclopedie pentru adolescenți*, Edit. Arc, Chișinău, 2004, 48 p. cu text și ilustrații color;
- Viallon, Marie F., *Venise et la Porte Ottomane (1453-1566). Un siècle de relations vénéto-ottomanes de la prise de Constantinople à la mort de Soliman*, Paris, 1995;
- *Viața Sfântului Ștefan cel Mare*. Antologie de G. Kirileanu, ediție și prefață de Alexandru Stănculescu-Bârda, Edit. Cuget Românesc, 1998, 320 p.;
- Vitcu, Dumitru, „*Preistoria*” unui monument: statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare din Iași, în „A.I.I.X.I.”, XLI, 2004, Iași, pp. 21-30;

III. Studii, articole, cercetări, contribuții tematiche: 1457-1473

- Denize, Eugen, *Impactul căderii Constantinopolului asupra spațiului românesc*, în vol. *Închinare lui Petre Ș. Năsturel la 80 de ani*, 2003, Brăila, pp. 119-132;
- Eșanu, Andrei, *Când s-a născut Ștefan cel Mare?*, în „Cugetul”, 2003, n-r 4, Chișinău, pp. 6-12;
- Eșanu, Andrei, *Tatăl lui Ștefan cel Mare – Bogdan al II-lea*, în „Tyrageția”, XIII, 2004, Chișinău, pp. 91-100;
- Eysser, Rigomera, *Papst Pius II und der Kreuzzug gegen die Turken*, în vol. *Mélanges d'Histoire Générale*, publiés par Constantin Marinescu, București, 1938, pp. 1-134;
- Filipescu, Radu, *Oltea Doamna în opinia publică modernă și contemporană*, în „A.I.I.X.I.”, XLI, 2004, Iași, pp. 67-78;
- Fráknói, Vilmos, *La politique extérieure du roi Mathias de Hongrie (1464-1470)*, în „Revue d'histoire diplomatique”, V, 1891, pp. 383-418;
- Gorovei, Ștefan S., *Baia, 1467*, în „Europa XXI”, 11-12, 2002-2003, Iași, pp. 41-56;
- Josanu Vitalie, *Ștefan cel Mare nu s-a bătut niciodată pentru Cetatea Albă*, în „Historia”, II, 2004, 31, București, pp. 45-46;

- Mărculeț, Vasile, *Ștefan cel Mare și Vlad Țepeș – adversari ireconciliabili*, în „*Historia. Revistă de istorie*”, VII, n-r 62/februarie 2007, București, pp. 60-67;
- Neagoe, Manole, *Campania din 1467 și lupta de la Baia*, cu ediția critică și traducerea izvoarelor de Dan Șlusanschi, Edit. Roza Vânturilor, București, 2007, 156 p.;
- Nótári, Tamás, *A török terjeszkedés állomásai Aeneas Sylvius Piccolomini Europa című műveben [Les étapes de l'expansion turque dans l'ouvrage Europe d'A.S.P.]*, în „*Aetas*”, 14, 1999, nr. 4, pp. 149-162;
- Pall, Francisc, *Notes du pèlerin William Wey à propos des opérations militaires des Turcs en 1462*, în „*R.H.S.E.E.*”, XXII, 1945, Bucarest, pp. 246-266;
- Parasca, Pavel, *Împrejurările politice externe ale instalării și consolidării domniei lui Ștefan cel Mare în „D.R.”*, 2004, n-rele 1-2, Chișinău, pp. 11-21;
- Șimanschi, Leon-Agache, Dumitru, *Moldova între 1469 și 1473: program de guvernare și conjuncturi politice*, în „*A.I.I.X.I.*”, XXXV, 1998, Iași, pp. 1-18;
- Șimanschi, Leon, *12 Aprilie – o zi de două ori memorabilă din viața lui Ștefan cel Mare și Sfânt*, în „*A.M.S.*”, IV, 2005, Botoșani, pp. 32-39;
- Zănescu, Ionel, *Relațiile lui Ștefan cel Mare cu Vlad Țepeș*, în „*R.M.*”, XL, 2004, nr. 3, pp. 17-25;
- Zub, Alexandru, *Repere simbolice în posteritatea ștefaniană*, în „*Academica*”, XIV, 2004, n-rele 27-28, pp. 27-30;

IV. Studii, articole, cercetări, contribuții tematiche: 1473-1486

- Andreescu, Ștefan, *Caffa, hanul crâmlean Hadji Ghirai și Moldova: noi știri dintr-un act genovez*, în idem, *Izvoare noi cu privire la istoria Mării Negre*, București, 2005;
- Andreescu, Ștefan, *Ștefan cel Mare al Moldovei și Zaccaria Ghizolfi, seniorul din Matrega. Câteva note despre relațiile lor*, în idem, *Izvoare noi cu privire la istoria Mării Negre*, București, 2005; în „*An.P.*”, I, 2005, n-r 1, Putna;
- Dogaru, Mircea, *Bătălia de la Șcheia, ultimul episod al războiului pontic româno-otoman din anii 1470-1486*, în „*A.I.S.P.A.I.M.*”, 1999, București, pp. 152-164;
- Dogaru, Mircea, *Considerații privind rolul și acțiunile flotei în strategia apărării Dunării maritime și litoralului nord-vestic pontic în epoca lui Ștefan cel Mare*, în „*A.M.M.R.*”, 1999, 2, Constanța, pp. 119-127;
- Gonța, Gheorghe, *Confruntările moldo-otomane în timpul domniei lui Ștefan cel Mare*, în „*L.R.*”, 2004, n-rele 4-6, Chișinău, pp. 54-65;
- Gorovei, Șt. S., „*Din Purice-Movilă*” și „*Barnovschi-Moghilă*”. Două explicații (nu numai) genealogice, în „*A.G.*”, III (VIII), 1996, n-rele 3-4, Iași;
- Gorovei, Șt. S., *Din nou Hronotă: epilog*, în „*A.I.I.A.X.I.*”, XVI, 1979, Iași, pp. 537;
- Gorovei, Ștefan S., „*Maria Asanina Paleologhina, Doamna Moldovei*”, în „*S.M.I.M.*”, XXII, 2004, București, pp. 9-50;
- Iosipescu, Sergiu, *Marea Neagră, de la imperiul mongol și coloniile genoveze la afirmarea statelor riverane și cucerirea otomană (1204-1484)*, în vol. *Marea Neagră de la “lacul bizantin” la provocările secolului XXI*. Culegere de studii, coord. general-

- maior (r) d-r Mihail E. Ionescu, Edit. Militară, București, 2006, pp. 47-113, în special, pp. 96-113;
- Postică, Gheorghe, *Cetatea Orheiului în strategia lui Ștefan cel Mare*, în “Tyrageția”. Istorie. Muzeologie, s.n., XVI, vol. I/2, 2007; Chișinău, pp. 9-16;
- Pippidi, Andrei, *O solie din Moldova la Veneția [1477]*, în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt. 1504-2004. Atlet al credinței creștine*, Sfânta Mănăstire Putna, 2004, Edit. Mușatinii, pp. 499-508;
- Pistarino, Geo, *La caduta di Caffa: diaspora in Oriente*, în idem, *Genovesi d'Oriente*, Genova, 1990;
- Szekely, Maria Magdalena-Gorovei, Șt. S, *Călugărirea lui Ștefan cel Mare. De la temeiurile ipotezei la realitatea istorică*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 93-99;
- Simon, Alexandru, *În jurul bătăliei de la Vaslui (1474-1475). Considerații asupra relațiilor dintre Regatul Ungariei, Moldova și Țara Românească*, în „S.U.B.B.H.”, IL, 2004, n-r 2, Cluj, pp. 3-26;
- Simon, Alexandru, *The Use of the „Gate of Christendom”. Hungary's Mathias Corvinus and Moldavia's Stephen the Great Politics in the late 1400's*, în „Quaderni”, 2004, n-o 3, Bucarest, pp. 205-224;
- Treptow, Kurt W., *Albania and the Ottoman Invasion of Italy. 1480-1481*, în „Studia Albanica”, 1990, n-r I, Tirana, pp. 81-105;
- Tuluș, Arthur, *Consecințele anului 1484 asupra circulației monetare din Moldova*, în „Istros”, an IX, 1999, Brăila, pp. 371-376;

V. Studii, articole, cercetări, contribuții tematice: 1486-1504

- Ciubotaru, Mircea, *O problemă de demografie istorică de la sfârșitul domniei lui Ștefan cel Mare*, în „An.P.”, I, 2005, nr. 1, pp. 69-77;
- Cîrstina, Irina, *Bogdan the Third and the so-called submission of Moldavia Towards the Ottoman Gate*, în „A.U.V.S.A.H.”, 2000-2001, n-ros 2-3, Târgoviște, pp. 148-151;
- Gombos, Constantin, *Cetatea Ciceului sub stăpânirea lui Ștefan cel Mare în „Columna”*, V, 2004, n-rele 17-18, Timișoara, pp. 13-15;
- Gonța, Gheorghe, *Relațiile politice dintre Țara Moldovei și Statul Rus în timpul domniei lui Ștefan cel Mare*, în „R.I. Mold.”, 2003, n-rele 1-2, Chișinău, pp. 26-38;
- Gorovei, Ștefan S., *Activitatea diplomatică a marelui logofăt Ioan Tăutu*, în „Suceava. Anuarul Muzeului Județean”, V, 1978, Suceava;
- Halic, Bogdan-Alexandru, *Imaginea lui Ștefan cel Mare în rapoartele lui Mateo Muriano (1502-1503)*, în “R.I.M.”, 2004, n-rele 1-2, București, pp. 47-51;
- Ilie, Liviu Marius, *Ștefan cel Mare și asocierea la tronul Moldovei*, în “R.I.”, XV, 2004, n-rele 3-4, București, pp. 67-82;
- Pienaru, Nagy, *Moldova și Hanatul din Crimeea, 1484-1492*, în “S.M.I.M.”, XXII, 2002, București, pp. 125-132;

- Rezachievici, Constantin, *Ștefan cel Mare, Ivan III, Sofia Tominicina (Paleolog) și Elena Ștefanova Volșanca. Legături dinastice și politice*, în „S.M.I.M.”, XXII, 2004, București, pp. 51-72;
- Solcan, Șarlota, *Ștefan cel Mare – stăpân de domenii în Transilvania*, în vol. *Ștefan cel Mare și epoca sa*, București, 2007, pp. 42-47;
- Soreanu, Mircea, *Marea Neagră – „lac otoman”*, în vol. *Marea Neagră de la „lacul bizantin” la provocările secolului XXI*. Culegere de studii coord. General-maior (r) d-r Mihail E. Ionescu, Edit. Militară, București, 2006, pp. 114-149, în special pp. 114-118;

**Moldavians and Ottomans in the Time of Stephen the Great.
The Completion of a Bibliography
(Summary)**

In this contribution the author up-to-dates and completes the bibliography concerning Stephen the Great, prince of Moldavia, on 550 years from his moldavian enthronement (1457-2007). There were presented 220 new historiographical contributions about the theme from the title. Methodological specifications and thematical categories are identical with those from my former article, from 2004 (see „Acta Moldaviae Septentrionalis”, IV, 2005, Botoșani, pp. 142-191, in special p. 148).

